

European Principles /Anti-Bullying Ευρωπαϊκές Αξίες/ Κατά του Σχολικού Εκφοβισμού

ΚΑΣΣΑΝΔΡΗ ΤΣΙΤΣΟΥ
6ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Τάξη ΣΤ
Τμήμα 1ο

ΜΑΙΟΣ 2014

Τίτλος: European Principles / Anti-Bullying.
Ευρωπαϊκές αξίες, αξιώματα, στοιχεία / Anti-Bullying.

Περίληψη

Η εργασία αυτή γεννήθηκε, αρχικά, από την ανάγκη για την ευαισθητοποίηση των μαθητών / μαθητριών σε σχέση με το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας, τη δημιουργία ενός εδάφους πρόληψης, δράσης και αντίδρασης σε σχέση με το φαινόμενο, γενικά στο πλαίσιο αναζήτησης εκπαιδευτικά αποτελεσματικής και κοινωνικά δίκαιης σύνδεσης του κόσμου της εκπαίδευσης με την ευρύτερη κοινωνία.

Εντάχτηκε στα πλαίσια ενός ευρύτερου προγράμματος, που εφαρμόστηκε, σχετικά με την Αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών μιας ομάδας ή της κοινωνίας, την αλληλεπίδραση του ανθρώπου με το περιβάλλον, τις ανθρώπινες σχέσεις, το ρατσισμό.

Στόχος είναι να αποκτήσουν τη γνώση της εννοιολογικής προσέγγισης του φαινομένου της ενδοσχολικής βίας **Bullying**, των μορφών του φαινομένου, των χαρακτηριστικών των εμπλεκόμενων και του έργου σχετικά με την **Ευρωπαϊκή Καμπάνια κατά του Σχολικού Εκφοβισμού**. Σ' ένα πλαίσιο κοινών εκπαιδευτικών στρατηγικών στόχων σε όλη την Ευρωπαϊκή ένωση, που επιδιώκει να προετοιμάσει τις νέες γενιές ώστε να πατούν στερεά πάνω σε αξίες και αρχές που κάνουν κάθε νέο "πάνω από όλα "ΑΝΘΡΩΠΟ", οι μαθητές ακολούθησαν συγκεκριμένα παιδαγωγικά βήματα.

Ειδικότερα, εξοικειώθηκαν με τη γλώσσα της κινηματογραφικής γραφής, μέσω της δημιουργίας ταινίας μικρού μήκους με τον τίτλο: "**VOICES**". Με την αξιοποίηση της Αισθητικής εμπειρίας, επιχειρήθηκε η ολιστική ανάπτυξη του μαθητή ώστε να παίξει αργότερα αποτελεσματικά το ρόλο του ενεργού συνειδητοποιημένου Έλληνα Πολίτη, Ευρωπαίου - Πολίτη του κόσμου.

Περιεχόμενα

1. Προφίλ εργασίας	4
2. Εισαγωγή	4
3. Διδακτικοί στόχοι	5
4. Μεθοδολογία	8
5. Αναλυτική παρουσίαση της εργασίας	10
6. Αξιολόγηση	24
7. Αποτελέσματα	24
8. Προστιθέμενη αξία	24
9. Βιβλιογραφία	25
10. Παράρτημα	27

Προφίλ εργασίας

Η εργασία πραγματοποιήθηκε στο 6ο Δημοτικό Σχολείο Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης και σε ένα τμήμα της Στ' τάξης. Ο αριθμός των μαθητών και μαθητριών της τάξης είναι 27 και υλοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος **MME Τηλεοπτικός Αναλφαβητισμός** των Καινοτόμων Δράσεων των προγραμμάτων Αγωγής Υγείας της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης και της πρακτικής άσκησης του προγράμματος **«Teachers4Europe»**. Εντάχθηκε στο μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτική Αγωγής.

Εισαγωγή

Στόχος της εργασίας, είναι να αναπτύξουν οι μαθητές και μαθήτριες στάσεις και δεξιότητες αποτελεσματικής επικοινωνίας και συνεργασίας, για την αυτόνομη διερεύνηση, υποθέσεων και καταστάσεων μέσα από την κριτική ανάλυση των δεδομένων και για την εξαγωγή συμπερασμάτων που είναι χρήσιμα για την προσωπική και κοινωνική τους εξέλιξη. Να κατανοήσουν και να αναγνωρίσουν το θεσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις δομές και τις σχέσεις ανάμεσα στα ευρωπαϊκά κράτη που την αποτελούν, τον κοινό τόπο να αναπτύσσουν ταυτόχρονα αυτόνομη δράση, συλλογικό κοινωνικό πνεύμα και περιβαλλοντική συνείδηση στα πλαίσια μιας Κοινότητας του Δικαίου.

Η επίτευξη των παραπάνω στόχων θα πραγματοποιηθούν έχοντας μια τάξη που γίνεται εργαστήριο τα λεγόμενα πειραματικά εργαστήρια πολλαπλών κόσμων, των επικοινωνιακών περιστάσεων, τον κόσμο της Ιστορίας, της Αισθητικής Εμπειρίας, της Λογοτεχνίας, του Θεάτρου, της Τεχνολογίας και τον Εικαστικό κόσμο. Οι διαφορετικοί αυτοί κόσμοι θα συνδέονται μεταξύ τους ή θα αντιπαρατίθενται ο ένας στον άλλο φέρνοντας την παραγωγική διαφοροποίηση. Οι επιμέρους στόχοι παρατίθενται παρακάτω προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω γενικοί στόχοι της εργασίας.

διδασκτικοί στόχοι

➤ ως προς το γνωστικό αντικείμενο

Οι δράσεις σχετικά με την εργασία στοχεύουν στο να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες βασικά στοιχεία που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση, βιώνοντας, ερμηνεύοντας, ελέγχοντας, μετρώντας, εξηγώντας, μεταφράζοντας, απεικονίζοντας, αναπαριστώντας με διαφορετικές γλώσσες.

Έτσι, αναμένεται οι μαθητές/τριες:

- Να γνωρίσουν τη διαφορά μεταξύ των χωρών της Ευρώπης και των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Να γνωρίσουν τα βασικά χαρακτηριστικά των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (σημαίες, πρωτεύουσες, μνημεία, γλώσσα, πληθυσμός, νόμισμα, θρησκεία).
- Να κατανοήσουν τις ανάγκες που οδήγησαν στη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Να γνωρίσουν τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε.
- Να αναζητήσουν και να αναγνωρίσουν τις ευθύνες, προκλήσεις και ευκαιρίες της Ευρωπαϊκής ταυτότητας καθώς επίσης και τον τρόπο που η Ε.Ε. επηρεάζει τη καθημερινότητά τους.
- Να κατανοήσουν πως είναι μέλη της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας με δικαιώματα και υποχρεώσεις.
- Να αναγνωρίσουν μια Ευρώπη του Δικαίου.
- Να γνωρίσουν το Χάρτη των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

➤ ως προς τη μαθησιακή διαδικασία

Στο συγκεκριμένο σενάριο οι μαθητές/τριες με τη χρήση των φύλλων εργασίας και στα πλαίσια της διερευνητικής / ανακαλυπτικής προσέγγισης της

μάθησης , όπως επίσης και της αξιοποίησης της Αισθητικής Εμπειρίας στην εκπαιδευτική πράξη, επιδιώκεται να γίνουν ικανοί/ές να εφαρμόζουν τις αποκτημένες γνώσεις για την επίτευξη των γνωστικών στόχων που αναφέρθηκαν.

Έτσι, αναμένεται οι μαθητές / τριες:

- Να μοιραστούν κοινά μεταξύ τους τα μέλη της ομάδας και μέσω της μεικτής δυναμικής με το ίδιο ακριβώς αντικείμενο ή επιμέρους πτυχές να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα στην ολομέλεια.
- Να δημιουργηθεί σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ των μαθητών.
- Να προκληθεί η αλλαγή στάσεων προς τους μαθητές με αναπηρία, προωθεί τη συνεκπαίδευση και το σχολείο για όλους.
- Στα πλαίσια της δι-υποκειμενικής διάστασης, να επιτευχθεί αλληλεπίδραση μέσα από τη συνεργασία και την ομαδική εργασία.
- Να επιτευχθεί ανάπτυξη ικανοτήτων για τη μάθηση και την κοινωνική συμμετοχή(διεύρυνση μαθησιακών στόχων, ανάδειξη σύνθετων δεξιοτήτων, καλλιέργεια στάσεων και αξιών).
- Να επιχειρηθεί διαδραστικότητα και επικοινωνία μεταξύ όλων των εμπλεκομένων.
- Να επιτευχθεί η προσωπική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μαθητών.
- Να δημιουργηθούν κίνητρα για τη δημιουργία υψηλότερων προσδοκιών και ενίσχυση του ενδιαφέροντος των μαθητών.
- Να υπάρξουν ικανοποιητικά μαθησιακά αποτελέσματα.
- Να κάνουν χρήση λοιπόν των « γλωσσών» με την ευρύτερη έννοια του όρου ως εργαλεία επικοινωνίας» και μεθόδους « γραμματισμού.
- Να έχουν δικτύωση με ΤΠΕ , άνοιγμα όχι μόνο στον έξω κόσμο αλλά και πολλαπλούς και διαφορετικούς κόσμους των άλλων πολιτισμών της τέχνης της τεχνολογίας ακόμα και της φαντασίας.

Για το σκοπό αυτό:

- Αναζητήσαμε πληροφορίες στα σχολικά εγχειρίδια, σε έντυπα της Ε.Ε. και στο διαδίκτυο.

- Ταξιδέψαμε με το Google Earth στις χώρες της Ε.Ε.
- Δημιουργήσαμε παρουσιάσεις με τη βοήθεια λογισμικών για την Ε.Ε.
- Παρατηρήσαμε ένα πλήθος έργων τέχνης εικαστικών, κινηματογραφικών, Λογοτεχνικών ενσωματώνοντάς τα στο γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνικής Πολιτικής Αγωγής
- Δημιουργήσαμε μια **ταινία Μικρού Μήκους** προκειμένου να υποκριθούν οι μαθητές και μαθήτριες το ρόλο του θύτη, του θύματος και των θεατών, ώστε να βιώσουν έμμεσα τα χαρακτηριστικά των εμπλεκόμενων στο φαινόμενο Bullying, να επηρεάσουμε και να ευαισθητοποιήσουμε μέσω της 7^{ης} Τέχνης το ευρύτερο κοινό.
- Περιηγηθήκαμε στις σελίδες: **Europe's Anti-bullying Campaign, Παρατηρητήριο Βίας** για την πρόληψη της σχολικής βίας και εκφοβισμού, για να μάθουμε για τις δράσεις της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης γενικότερα σχετικά με το φαινόμενο, αλλά και για να αποκτήσουμε στοιχεία επικοινωνίας σε περίπτωση βιωμάτων εκφοβισμού.

Συμβατότητα με το ΑΠΣ και το ΔΕΠΣ

Στο μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής της ΣΤ' Δημοτικού, στα πλαίσια του 5ου κεφαλαίου, Ενότητα Δ' «Οργανωμένες ομάδες- Σύλλογοι», του κεφαλαίου 1^{ου} ενότητα Β' «δικαιώματα και υποχρεώσεις του πολίτη » της 3ης θεματικής ενότητας « Το άτομο και η Ευρωπαϊκή Ένωση» δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές / μαθήτριες να έχουν την αφορμή από το κείμενο που αναφέρεται στην αξία των ομάδων για τα άτομα και για την ίδια την κοινωνία, να ενημερωθούν ειδικά για τα ατομικά, κοινωνικά δικαιώματα όπως και για το φαινόμενο του ρατσισμού και αυτό της ενδοσχολικής βίας και στη συνέχεια γνωρίσουν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι στόχοι των ενότητων αυτών εναρμονίζονται με τους γενικότερους στόχους της παρούσας εργασίας.

Εκτιμώμενη διάρκεια

Υπολογίζεται ότι θα χρειαστούν 12 διδακτικές ώρες και 15 ώρες εκτός διδακτικού ωραρίου

Οργάνωση της διδασκαλίας και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Για την υλοποίηση της εργασίας οι μαθητές / τριες χωρίστηκαν σε ομάδες των 5 ατόμων και σε 2 ομάδες των 6 ατόμων. Χρησιμοποιήθηκαν σχολικοί χάρτες,

υδρόγειος σφαίρα, φυλλάδια και υλικό της Ε.Ε. και το κινητό εργαστήριο πληροφορικής. Για το γύρισμα της ταινίας εργάστηκαν εξωτερικοί συνεργάτες, δύο διευθυντές φωτογραφίας, ο Μοντέρ, Μουσικός. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης όργανα ηχοληψίας. Ως ειδικοί συνεργάτες ήταν η ομάδα εθελοντών γονέων. Υπήρξε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς Αισθητικής Αγωγής και Αγγλικής Γλώσσας του σχολείου.

μεθοδολογία

διδακτικές προσεγγίσεις.

Οι ερευνητικές εργασίες (projects) στην εκπαιδευτική διαδικασία επιτρέπουν τη μετάβαση από το δασκαλοκεντρικό χαρακτήρα της μετωπικής διδασκαλίας στο μαθητοκεντρικό μοντέλο της διερευνητικής μάθησης. Οι εκπαιδευτικές εφαρμογές που συνδυάζουν ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, αλληλεπίδραση των μαθητών/τριών με τον/την εκπαιδευτικό αλλά και μεταξύ τους, αυτενέργεια των μαθητών/τριών στην πορεία του μαθήματος, τείνουν να μεγιστοποιούν τα οφέλη της διδασκαλίας στην σχολική τάξη. Ως εκ τούτου προτείνεται η οργάνωση των παιδιών σε μικρές ομάδες οι οποίες θα δουλεύουν με καθοδήγηση της εκπαιδευτικού. Οι μαθητές/τριες συζητούν, αποφασίζουν, δημιουργούν. Η εργασία εντάσσεται στο μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής και στις ενότητες «Οργανωμένες ομάδες-Σύλλογοι», «δικαιώματα και υποχρεώσεις του πολίτη», «Το άτομο και η Ευρωπαϊκή Ένωση». Η προσέγγιση της γνώσης θα γίνει **διαθεματικά** και με **την αξιοποίηση της Αισθητικής Εμπειρίας**. Τα παιδιά δουλεύουν **συνεργατικά** για να επιτύχουν τους στόχους της εργασίας.

Η εκπαιδευτικός, στο πλαίσιο αυτό, δίνει σαφείς οδηγίες για την εργασία που πραγματοποιείται από τους μαθητές/τριες αλλά και το χρόνο που έχουν στην διάθεσή τους για να ολοκληρώσουν την εργασία τους. Ο ρόλος της εκπαιδευτικού, όταν τα παιδιά δουλεύουν σε ομάδες, είναι υποστηρικτικός. Σε κάθε ερώτηση η εκπαιδευτικός μπορεί να απαντήσει επίσης με μία ερώτηση που οδηγεί στην παραπέρα διερεύνηση. Η εκπαιδευτικός οδηγεί σε γνωσιακά αδιέξοδα τους μαθητές / τριες, ώστε να δομήσουν νέες γνώσεις και να δημιουργήσει ένα πλαίσιο στο οποίο θα μπορούν να μάθουν να παρατηρούν, να ερμηνεύουν και να προβλέπουν. Τους παρακινεί, στέκει βοηθός και συμπαραστάτης τους κατά την εκτέλεση των

δραστηριοτήτων. Ενθαρρύνει και συμβάλλει στην πρόοδο των εργασιών.

Ενδιαφέρεται να συμμετέχουν όλοι /-ες στη διαδικασία.

Τρόπος υλοποίησης

Τα παιδιά χωρίζονται σε 5 ομάδες. Όλες οι ομάδες ασχολούνται με τις ίδιες δραστηριότητες ή ίδιου περιεχομένου δραστηριότητες έτσι ώστε να διερευνηθεί το θέμα μας.

Ο αριθμός των μελών της κάθε ομάδας είναι 5-6 παιδιά για να μπορούν να δουλεύουν πιο εύκολα τόσο στους Η/Υ (3 & 3 2 & 3 παιδιά), σε κάποιες δραστηριότητες δουλεύουν ζευγάρια χωρίς να κάνουν χρήση του υπολογιστή. Μεγαλύτερος αριθμός θα μας οδηγήσει σε δυσλειτουργικές ομάδες. Εξηγούμε στα παιδιά τον τρόπο με τον οποίο θα εργαστούν και φροντίζουμε για την εύρυθμη λειτουργία των ομάδων καθ' όλη τη διδακτική διαδικασία.

Αφήνουμε τα παιδιά να ξεκινήσουν την εργασία τους, τριγυρνώντας ανάμεσα στις ομάδες, **συντονίζοντας** την κάθε ομάδα και προτείνοντας, όπου είναι αναγκαίο, ποια παιδιά θα ασχοληθούν με κάποιο θέμα. Προσφέρουμε πάντα τη βοήθειά μας και ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που τα πιο **ντροπαλά παιδιά** αδρανούν, οι πιο τολμηροί «καταλαμβάνουν» το χώρο και γενικότερα όταν οι ομάδες τείνουν να παρεκκλίνουν από τον σκοπό τους. Ζητάμε να κρατηθεί μυστικότητα μέχρι τη στιγμή της παρουσίασης και ανάρτησης των αποτελεσμάτων στον πίνακα καταγραφής ιδεών. Μιλάμε ψιθυριστά και ενθαρρύνουμε τα παιδιά στην προσπάθειά τους. Πρέπει να τονίζουμε ότι κάθε εργασία μικρή ή μεγάλη, είναι σημαντική για την ομάδα.

Μετά την ολοκλήρωση της εργασίας δίνουμε τον λόγο στις ομάδες. Ζητάμε από κάθε ομάδα να μοιράσει στα μέλη της το υλικό έτσι ώστε να έχουν όλοι την ευκαιρία να **παρουσιάσουν** ανάλογα με την προτίμησή τους ή το ταλέντο τους ή κάτι που γνωρίζουν καλά.

Στο τέλος των παρουσιάσεων συζητούν τα παιδιά για την εργασία και παρουσίαση της κάθε ομάδας και την αξιολογούν.

αναλυτική παρουσίαση της εργασίας

εισαγωγή

European Principles, Anti-Bullying

Ευρωπαϊκές αξίες, αξιώματα, στοιχεία, Anti-Bullying

- Σύμφωνα με τον Olweus σχολική βία και σχολικός εκφοβισμός παρατηρείται όταν ένα παιδί «εκτίθεται, κατ'επανάληψη και σε διάρκεια χρόνου, σε αρνητικές πράξεις από ένα ή περισσότερα άτομα.»
- Ο όρος «αρνητική πράξη» αναφέρεται στην πράξη εκείνη με την οποία «ένα άτομο προκαλεί εσκεμμένη βλάβη ή συναισθηματική δυσκολία σε άλλο άτομο, μέσω σωματικής επαφής, λεκτικώς ή με άλλους τρόπους.»

Αναλυτική παρουσίαση των δραστηριοτήτων

Προπαρασκευαστική φάση - 1^η διδακτική ώρα

1^η δραστηριότητα

Θέμα: Η αξία των ομάδων για τα άτομα και για την ίδια την κοινωνία.

Η παρατήρηση έργων Τέχνης είναι σημαντική διεργασία μάθησης. Αφόρμηση ήταν το κείμενο που αναφέρεται στην αξία των ομάδων για τα άτομα και για την ίδια την κοινωνία. (5ο κεφαλαίο, Ενότητα Δ', του αντικειμένου της Κοινωνικής Πολιτικής Αγωγής, «Οργανωμένες ομάδες- Σύλλογοι»). Η προβολή έργων τέχνης και φωτογραφιών που αφορούν την αξία της συνεργασίας και δραστηριοποίησης σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο οδήγησε τους μαθητές, να χρησιμοποιήσουν τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους για να σκεφτούν σχετικά με το ζήτημα, αλλά και να διερευνήσουν πώς και γιατί η σκέψη τους τώρα έχει αλλάξει μέσω των νέων γνώσεων- πληροφοριών που πήραν. Κατέγραψαν και ανάρτησαν τη γνώση που χρησιμοποίησαν, αλλά και τη νέα γνώση που δημιουργήθηκε, σε **πίνακα καταγραφής ιδεών**, αφού πρώτα μοιράστηκαν προφορικά τον τρόπο σκέψης τους με τον εταίρο τους. Έτσι οδηγήθηκαν στην εδραίωση της νέας μάθησης. Στη συνέχεια έγινε η παρουσίαση και συζήτηση των στόχων των δραστηριοτήτων σε σχέση με το θέμα του προγράμματος, η διάκριση αυτών της σχολικής τάξης, των ατομικών στόχων τους και η αναπροσαρμογή σε σχέση με τα ενδιαφέροντά τους.

Η μορφή Διδακτικού σχεδιασμού ήταν 10-15 λεπτά και η Εκπαιδευτική Τεχνική είναι: **Artful Thinking , Project Zero (Πανεπιστήμιο Harvard)**

http://www.visiblethinkingpz.org/VisibleThinking_html_files/03_ThinkingRoutines/03c_Core_routines/UsedToThink/UsedToThink_Routine.htm

Ρουτίνα στοχασμού: I used to Think... Now I think...

Χρησιμοποίησα για να σκεφτώ ..., αλλά τώρα νομίζω ... Μια ρουτίνα για τον προβληματισμό σχετικά με το πώς και γιατί η σκέψη μας έχει αλλάξει.

<http://www.zippyrugby.com>

<http://www.artmajeur.com/en/artist/goodaboom/collection/sport-paintings/1234501/artwork/team-work-1/3236913>

<http://playapaintings.blogspot.gr/p/team-building.html>

<http://galleryhip.com/steve-zissou-art.html>

<http://www.deviantart.com/morelikethis/36986129>

<http://ematusov.soe.udel.edu/jano>

2^η δραστηριότητα

Η δεύτερη και τρίτη δραστηριότητα συνδέεται με το κεφάλαιο 1ο, ενότητα Β' «δικαιώματα και υποχρεώσεις του πολίτη» και ειδικά με τα ατομικά, κοινωνικά δικαιώματα όπως και με το φαινόμενο του ρατσισμού και αυτό της ενδοσχολικής βίας.

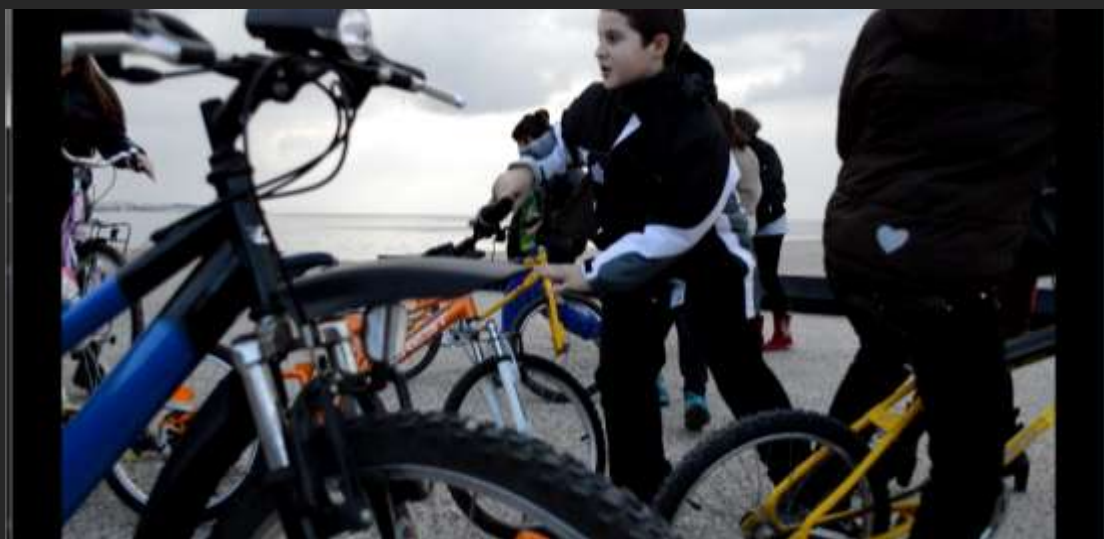
Η δεύτερη και τρίτη δραστηριότητα αφορούσε τη συμμετοχή των μαθητών **στον 4ο Πανελλήνιο διαγωνισμό ταινιών Μικρού Μήκους του Φεστιβάλ Δράμας**. Οι δραστηριότητες περιείχαν τη δημιουργία πλοκής του μύθου και επιλογής των χαρακτήρων του σεναρίου της ταινίας, στην οποία δόθηκε ο τίτλος, **VOICES**, και την εξοικείωση με τη γλώσσα της κινηματογραφικής γραφής.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε ήταν η ομαδοσυνεργατική με τεχνικές, στη διεργασία των θεμάτων, του project zero (artful Thinking και Visible Thinking). Το προτεινόμενο υποστηρικτικό υλικό για τη δημιουργία ταινίας μικρού μήκους στα πλαίσια της κινηματογραφικής αγωγής ήταν του συγγραφέα Ιωάννη Πούλιου, υπευθύνου σχολικών δραστηριοτήτων του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας. Οι μαθητές παρακολούθησαν ταινίες μικρού μήκους με θέμα την ενδοσχολική βία και κλήθηκαν να διαπραγματευτούν τη **ρουτίνα στοχασμού, I see/I think/I wonder**, καταγράφοντας τη σκέψη τους σε **post it** και τοποθετώντας τα σε **διάγραμμα Venn**.

Η επόμενη δράση αφορούσε την καταληκτική δημιουργία των ηρώων και του μύθου της ταινίας. Οι μαθητές δούλεψαν σε ομάδες για να αποτυπώσουν το προφίλ του κάθε χαρακτήρα. Μια ομάδα δούλεψε, επίσης, πάνω στους οπτικούς χάρτες με την επιμέλεια της Εκπαιδευτικού Αισθητικής Αγωγής Πελαγίας Αγραφιώτη, η οποία επιμελήθηκε και την αφίσα της ταινίας. Ακολούθησαν, στα πλαίσια αυτής της δράσης, τα γυρίσματα της ταινίας με τη συμμετοχή και συνεργασία δύο εξωτερικών συνεργατών σχετικά με τη διεύθυνση φωτογραφίας και ηχοληψία στο χώρο του σχολείου. Στην όλη δράση δημιουργήθηκε ομάδα εθελοντών-γονέων κάποιοι από τους οποίους συμμετείχαν ως κομπάρσοι στην ταινία. Ακολούθησε μουσική διδασκαλία από τη Σοφία Ευθυμιάδου, Μουσικό, Εκπαιδευτικό και Γονέα μαθητή της τάξης για το τραγούδι της ταινίας, το οποίο τραγουδήθηκε από ομάδα μαθητών και σύνθεση της μουσικής επένδυσης της ταινίας από την ίδια. Στην ενορχήστρωση συμμετείχε και μαθητής του σχολείου. Μετάφραση, πρώτη, στην αγγλική Γλώσσα έγινε από ομάδα μαθητών και τέλος όλο το κινηματογραφικό υλικό στάλθηκε στον Μοντέρ, Σκηνοθέτη, κ. Τζαννέτο Κομηνέα για μοντάζ, ο οποίος έφτιαξε και το τρέιλερ της ταινίας. Η έβδομη δραστηριότητα περιείχε και την ανατροφοδότηση των δύο παραπάνω δράσεων.

Γυρίσματα από την ταινία στο νέο τμήμα της παραλίας , Θεσ/νίκης

Στην τάξη

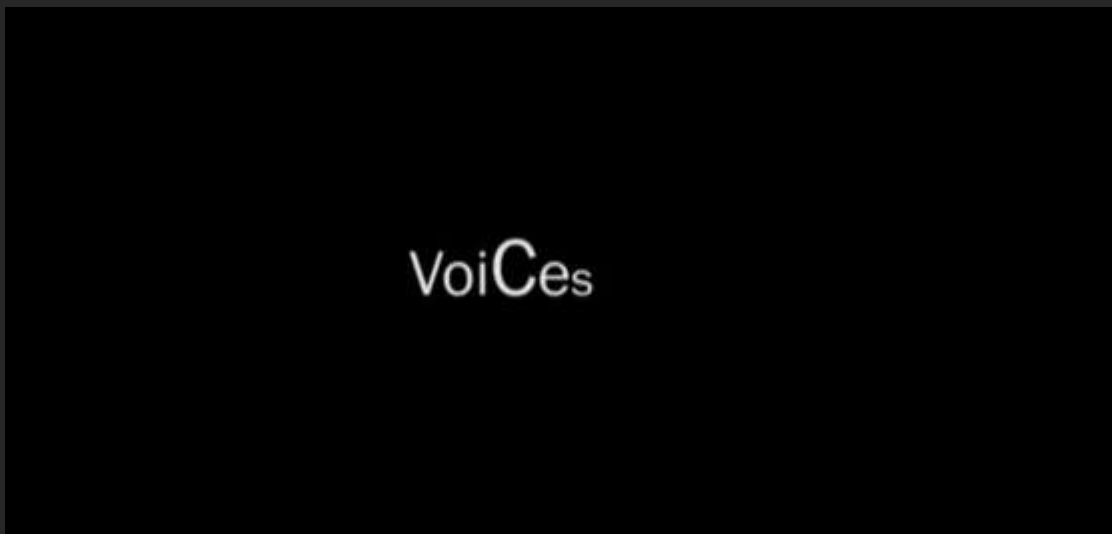

Στο στοιχειωμένο σπίτι

Link της ταινίας

<https://www.youtube.com/watch?v=IPWnO801jaE>

αφίσα της ταινίας μικρού μήκους

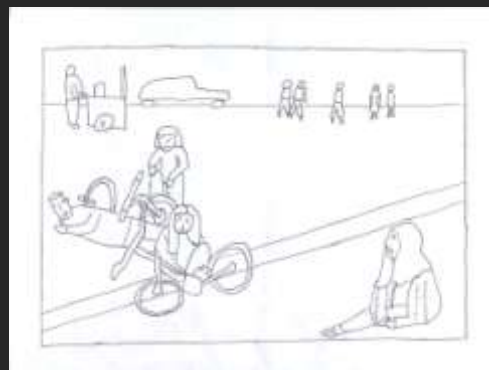
Οπτικοί χάρτες

της Βιβής Αγγελιδάκη, μαθήτριας

Οπτικός χάρτης (storyboard) 6^ο πλάνο, 2^η σκηνή Bullying

από την ταινία μικρού μήκους VOICES

της Κατερίνας Σουλιώτη, μαθήτριας

οπτικός χάρτης (storyboard) 7ο πλάνο 8^η σκηνή Bullying

από την ταινία μικρού μήκους VOICES

Παραθέτω ένα απόσπασμα του σεναρίου όπου φαίνεται η εξοικείωση με τη γλώσσα της κινηματογραφικής γραφής.

σενάριο

1^η σκηνή (βόλτα στην παραλία με τα ποδήλατα)

λήψεις: 1. Πλάνα χωρίς να μιλάνε οι ηθοποιοί.

2. Πλάνα χωρίς τους ηθοποιούς.

3. Λήψη μόνο φωνών

αφήγηση

Μενέλαος: (Γιάννης Μαρωνίδης) Λίγο πριν το σχόλασμα της Παρασκευής κανονίσανε για το Σαββάτο, βόλτα με τα ποδήλατα, στο νέο τμήμα της παραλίας.

- Μενέλαε, θα ‘ρθεις; Στις 5 ραντεβού στο στοιχειωμένο σπίτι.(Αρίστος Λιβάδης)

Έπρεπε να απαντήσω- πολύπλοκο – σε κλάσματα χρόνου, με άνεση, ένα «ναι» ή ένα «όχι» μαζί με τη δικαιολογία.

- Μενέλαε θα μας πεις; Έλα θα’ χει πλάκα! (Αρίστος Λιβάδης)

Πάντα είχε πλάκα! Όλα ήταν μια πλάκα. Μια πλάκα πάντα ενταγμένη στο ίδιο σενάριο, στον ίδιο ρόλο ο καθένας, με το ίδιο τέλος... μια αλληλεπίδραση ανάμεσα στο θύτη και το θύμα, δυο ρόλοι τόσο δεμένοι μεταξύ τους, τόσο εξαρτημένοι! Τα πράγματα αναποδογυρίζουν... ή εσύ είσαι ανάποδα και τα κοιτάς...

- Ναι, θα 'ρθω! (Γιάννης Μαρωνίδης)

σκηνή 1^η : πλάνα με τους ηθοποιούς χωρίς να μιλάνε (βόλτα με τα ποδήλατα)	
χώρος : Νέο τμήμα της παραλίας της Θεσ/νικης	
χρόνος : Πριν το ηλιοβασίλεμα	
ηθοποιοί : (Γιάννης Μαρωνίδης) Αρίστος Λιβάδης (ακούγονται μόνο οι φωνές τους)	αντικείμενα – συνθήκες 1. πριν το ηλιοβασίλεμα. 2. λήψη, Ανδρέας Τσατσάιας (βιντεολήπτης)
πλάνα : 1^ο πλάνο : Στην αρχή κοντινό από αριστερά στην μπροστινή ρόδα του ποδηλάτου με φόντο τη θάλασσα, κάτω χαμηλά. (ενώ πέφτουν οι υπότιτλοι) 2^ο πλάνο : Χαμηλώνει η μουσική σαν μουσικό χαλί και ανοίγει το πλάνο και στις δυο ρόδες και παίρνει πάλι από αριστερά τον Μενέλαο (ενώ αρχίζει η αφήγηση τη στιγμή που ανοίγει το πλάνο έως ...να τα κοιτάς) 3^ο πλάνο : Αλλαγή μουσικής και η κάμερα γυρίζει γύρω σε κύκλο έως ζουμάρει πολύ κοντά στο πρόσωπο από μπροστά (κοντινό πλάνο μόνο στο πρόσωπο του Μενέλαου. (αφήγηση , έως ...ναι θα 'ρθω!)	Τα πράγματα αναποδογυρίζουν ...ή εσύ είσαι ανάποδα και τα κοιτάς!
ήχοι : 1 ^η μουσική επιλογή η οποία θα παίζει σαν μοτίβο στην ταινία. 2 ^η μουσική επιλογή στο αναποδογύρισμα	

απόσπασμα από την ομάδα οπτικών χαρτών

6^ο δ.σ. Καλαμαριάς τάξη στ1 2013,2014

short film 2013, 2014 **VoiCes**

οπτικοί χάρτες storyboards

ομάδα οπτικών χαρτών τάξη στ1

οπτικοί χάρτες 27

Βιβή Αγγελιδάκη

Βιβή Πίτσου

Κατερίνα Σουλιώτη

Κυριακή Αγγελιδάκη

Παυλίνα Μοσχοπούλου

Επιμέλεια: Πελαγία , Δασκάλα Αισθητικής Αγωγής

Εποπτεία: Κασσανδρή Τσίτσου, Δασκάλα Γενικής Αγωγής

2^η σκηνή: πλάνα με ηθοποιούς. Οι Ντίβες χλευάζουν!	
Χώρος: Νέο τμήμα παραλίας θες/νίκης	
Ηθοποιοί: Γιώργος Μαρωνίδης , Αρίστος Λιβάδης, Γιάννης Μαραντίδης, Χρυσοστόμη Σαμιωτάκη, Παυλίνα Μοσχοπούλου, Παρασκευή Πίτσου, Κατερίνα Σουλιώτη, Νίκος Σαπουρτζής, Παρασκευή Αγγελειδάκη, Νικόλαος Παπαμιχαηλίδης, Καλλιόπη Κανάβα	αντικείμενα – συνθήκες 1. Ηλιοβασίλεμα τις σούρουπο 2. Θέλουμε να περνάει πολύς κόσμος. (περαστικοί-γονείς των μαθητών) 10 ποδήλατα 3. Φωτογραφία Μένιππος Αράπης
πλάνα: 4^ο πλάνο: ζουμ στο Μενέλαο, πολύ κοντινό, ενώ είναι πεσμένος. 1:44' 5^ο πλάνο: Ο Μενέλαος πεσμένος κάτω φαίνονται οι ρόδες των ποδηλάτων αριστερά. 1:46' 6ο πλάνο: ανοίγει το πλάνο και φαίνονται ολόσωμα τα παιδιά στα ποδήλατα και ο Μενέλαος πεσμένος. 1:49'	
Ήχοι: ακούγεται ο ήχος από τις ομιλίες	

4^η δραστηριότητα

Η τέταρτη δραστηριότητα αφορά θέματα αξιοποίησης ομάδας. Πραγματοποιείται βιωματική δράση ενίσχυσης της ομαδικότητας. Σε αυτή τη δράση έχουμε αξιοποίηση των σχέσεων και της διεργασίας ομάδας. Ο εκπαιδευτικός σκέφτεται και ενεργεί με γνώμονα τη σημασία των σχέσεων σε όλα τα επίπεδα. Καλλιεργεί καλό και ασφαλές συγκινησιακό κλίμα. Αξιοποιεί την ομάδα ως κορμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας, εναλλάσσοντας τις δραστηριότητες μεταξύ ατόμου, μικρής ομάδας και ολομέλειας.

Λέω το όνομά μου:

Ο καθένας λέει το όνομά του μόνο με τα φωνήεντα (συστήνεται) και μετά με τα σύμφωνα .

χάρτης προσδοκιών

Όλοι στον κύκλο. Όποιος θέλει έρχεται στο κέντρο του κύκλου λέει το όνομά του κι εκφράζει την κυριότερη Προσδοκία του από το πρόγραμμα: “**European Principles, Anti-Bullying**”. Αφού πει την προσδοκία του παραμένει στη μέση του κύκλου και οι υπόλοιποι τοποθετούνται στο χώρο, κοντά του ή μακριά του ανάλογα με το πόσο πολύ συμφωνούν ή διαφωνούν με την προσδοκία που ειπώθηκε. Όσο πιο πολύ συμφωνεί κάποιος τόσο πιο κοντά στέκεται και το αντίθετο. Τοποθετούνται όλοι και παρατηρούμε το «Χάρτη Προσδοκιών» της ομάδας μας. Επαναλαμβάνεται η ίδια διαδικασία μέχρι να ακουστούν όλες οι προσδοκίες.

Μεταφέρω το μήνυμα

Οι συμμετέχοντες γράφουν σε χαρτί το όνομά τους. Μόλις η συντονίστρια δώσει το σήμα, οι συμμετέχοντες κινούνται ελεύθερα στο χώρο και όταν συναντάνε κάποιον του δίνουν το χαρτί με το όνομά τους και λένε τρεις πληροφορίες για τον εαυτό τους. Στο τέλος ο καθένας θα μιλήσει για αυτόν του οποίου το όνομα κρατάει.

αλυσίδα γνωριμίας

Παρουσιάζει κάποιος τον εαυτό του και κάποιος άλλος που έχει κάτι κοινό τοποθετείται στο χώρο πολύ κοντά του και προσθέτει και δικά του στοιχεία για να παρουσιαστεί. Όλα τα μέλη με τη σειρά «κολλάνε» στην αλυσίδα.

μίμηση κίνησης σε κύκλο

Οι συμμετέχοντες κάθονται σε κύκλο. Ένας εξ αυτών κάνει μία κίνηση την οποία μιμείται η υπόλοιπη ομάδα, το ένα μέλος μετά το άλλο. Μετά ένα επόμενο μέλος κάνει μια διαφορετική κίνηση την οποία αντιγράφει η ομάδα με τον ίδιο τρόπο, κλπ .

συνέντευξη: Δίδεται στους μαθητές το ερωτηματολόγιο

“Bingo!”

Καθένας κρατάει από μία κάρτα και ένα στυλό. Με το σύνθημα του συντονιστή προσπαθούν να βρουν άτομα που να τους πουν ΝΑΙ στις δηλώσεις που αναγράφονται στις κάρτες τους. Μόλις πει κάποιος ΝΑΙ τότε συμπληρώνουν το όνομά του στο αντίστοιχο κουτάκι και συνεχίζουν την αναζήτηση. Όποιος κατορθώσει να συμπληρώσει πρώτος μία κάθετη ή οριζόντια στήλη με ονόματα τότε φωνάζει “BINGO!” και κερδίζει! Δίνονται Κάρτες Παιχνιδιού.

Μαρία Κωνσταντινίδου

Αντιγόνη Κεμερλίογλου

5^η δραστηριότητα

Ακολουθως, η πέμπτη η οποία πραγματοποιείται δικτυακά μεταξύ εμού και των μαθητών. Έχει θέμα την αλληλεπίδραση του ατόμου με το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσα από τον χάρτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την παρατήρηση έργων τέχνης που έχουν θέμα την ομαδικότητα. Η Μορφή Διδακτικού σχεδιασμού αφορά 10-15 λεπτά και η εκπαιδευτική τεχνική είναι: Artful Thinking , Project Zero (Πανεπιστήμιο Harvard)

Ρουτίνα στοχασμού

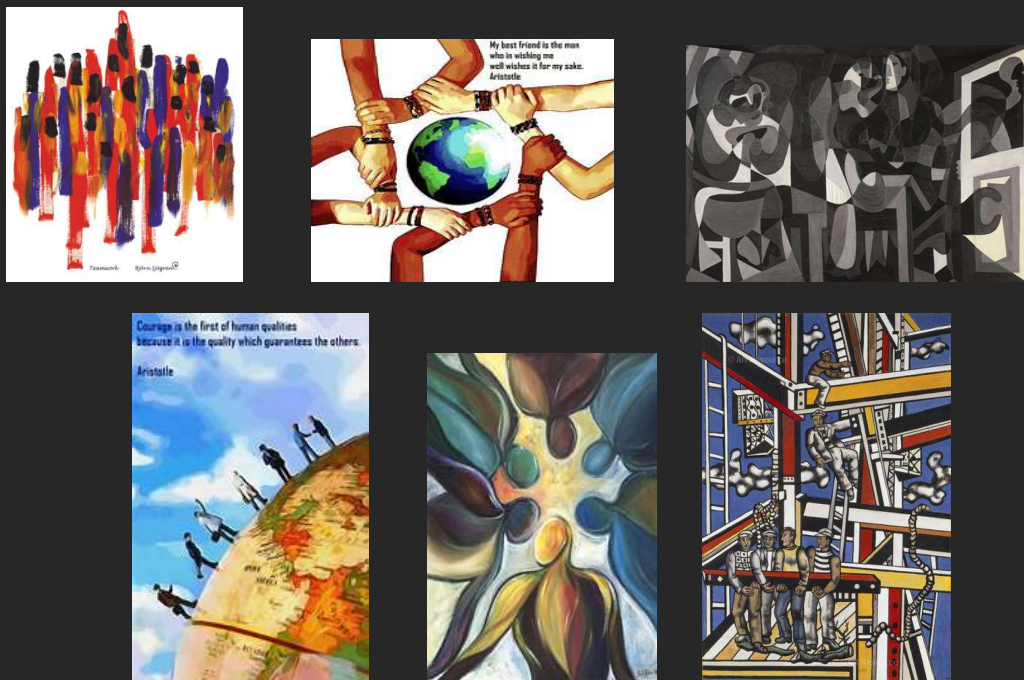
Ψάχνουμε: TEN TIMES TWO

Μια ρουτίνα για την παρατήρηση και περιγραφή

http://www.pzartfulthinking.org/ten_times_two.php

Η εργασία μπορεί να γίνει ατομικά ή σε ζευγάρια.

Ολοκληρώνουν την εργασία και την αποστέλουν στον υπεύθυνο εκπαιδευτικό του προγράμματος. Ακολουθεί η ανακοίνωση της εργασίας και ανατροφοδότηση στην ολομέλεια της τάξης. Οι μαθητές βλέπουν το χάρτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (επισυναπτόμενο αρχείο) στο βήμα 3 και έχουν τη δυνατότητα να κάνουν ζουμ για να αναγνώσουν το χάρτη.

6^η δραστηριότητα

Η έκτη δραστηριότητα του προγράμματος αφορά την 3η θεματική ενότητα του αντικειμένου Κοινωνική Πολιτική Αγωγή, Το άτομο και η Ευρωπαϊκή ένωση, όπου είχε ως θέμα, **Διαβάζοντας την Ευρώπη, Θησαυροί Χαρτών**. Με τη ρουτίνα στοχασμού THINK/PUZZLE/EXPLORE οι ομάδες των μαθητών κρατούν μια ορατή καταγραφή των ιδεών τους, μοιράζονται τις σκέψεις τους, ώστε να συλλεχτεί ένας ευρύς κατάλογος ιδεών και τις αναρτούν με post it στο διάγραμμα Venn. Οι θησαυροί χαρτών προέρχονται από τη σελίδα europeana.

Ρουτίνα στοχασμού : think/puzzle/explore

Μια ρουτίνα που θέτει τις βάσεις για βαθύτερη έρευνα

http://www.pzartfulthinking.org/think_puzzle_explore.php

Την δράση αυτή, ακολουθεί η ρουτίνα στοχασμού, **connect/extend/challenge**, με τη θεματική, **Κρυμμένα Λογοτεχνικά Διαμάντια**. Οι μαθητές περιηγούνται στη σελίδα **europaena** βλέποντας βίντεο από τις βιβλιοθήκες της Ευρώπης, συνδέοντας την προϋπάρχουσα γνώση, ανακάλυψη της τυπογραφίας, με τη νέα γνώση και οδηγούνται σε εξερεύνηση περαιτέρω. Ακολουθεί φύλλο εργασίας αντίστοιχο. Στη συνέχεια διαβάζοντας και παίζοντας **εξερευνούν την Ευρώπη του σήμερα** και κοιτάζουν χάρτες του σήμερα, αναγνωρίζοντας... Αμέσως μετά παίζουν παιχνίδι γνώσεων από την ιστοσελίδα, η γωνιά των εκπαιδευτικών. Η μορφή διδακτικού σχεδιασμού είναι διάρκειας 1-2 διδακτικές ώρες .

Διαβάζοντας την Ευρώπη, κρυμμένα λογοτεχνικά διαμάντια από τις Εθνικές Βιβλιοθήκες της Ευρώπης» είναι το θέμα της ρουτίνας αυτής.

ρουτίνα στοχασμού: Σύνδεση / Επέκταση / Πρόκληση

**AN EXHIBITION
FEATURING 1000 BOOKS
FROM ACROSS EUROPE**

http://www.pzartfulthinking.org/connect_extend_challenge.php

7^η δραστηριότητα

Με τη ρουτίνα στοχασμού, **claim, support, question**, δουλεύουν οι μαθητές την έβδομη δραστηριότητα, όπου έρχονται σε επαφή με το περιεχόμενο της σελίδας **Europe's Antibullying Campaign** και με φύλλο εργασίας, όπου το περιεχόμενο περιέχει σκηνές της ταινίας προς διαπραγμάτευση μέσα από την παραπάνω ρουτίνα. Επίσης, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να αναγνώσουν αποσπάσματα από τα εγχειρίδια - συγγράμματα: "τα δικαιώματα των παιδιών μέσα από τα μάτια τους" και " Το Αλφάβητο του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης". Επισημαίνω, ότι σε όλη τη διάρκεια του project, μπορούσαν να επισκεφτούν ως εγγεγραμμένοι χρήστες τη σελίδα bookshop Europa όπου και προμηθεύονταν εκπαιδευτικό υλικό. Στην τάξη δημιουργήθηκε μια μικρή βιβλιοθήκη με αυτό το υλικό από χάρτες, βιβλία κόμικς, έντυπα, αφίσες το οποίο υλικό κάνανε χρήση αντίστοιχα σε κάθε δραστηριότητα.

ρουτίνα στοχασμού

Η μορφή διδακτικού σχεδιασμού είναι διάρκειας 1-2 διδακτικές ώρες και η εκπαιδευτική τεχνική: Visible Thinking , Project Zero (Πανεπιστήμιο Harvard) **αξίωση / υποστήριξη / ερώτηση** .Μια ρουτίνα για τη διευκρίνιση των αξιώσεων της αλήθειας.

http://www.visiblethinkingpz.org/VisibleThinking_html_files/03_ThinkingRoutines/03f_TruthRoutines/ClaimSupport/ClaimSupport_Routine.html

Περιηγούνται στις παρακάτω ιστοσελίδες, διαβάζουν τους αντίστοιχους ορισμούς και ενημερώνονται για τις δράσεις σχετικά με το θέμα . Ακολουθούν τις οδηγίες. Διαβάζουν το παρακάτω κείμενο και το συνδέουν με την **κάρτα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής ένωσης** (προφορική επεξεργασία). Παρατηρούν την εικόνα και γράφουν τις σκέψεις τους και τα πιστεύω τους. Διατυπώνουν και γράφουν μια ερώτηση που γεννήθηκε εκ νέου σε σχέση με το θέμα σε post it και το τοποθετούν στο διάγραμμα του Venn.

<http://www.e-abc.eu/gr/>

<http://paratiritirio.minedu.gov.gr/>

<http://translate.google.gr/translate?hl=el&sl=en&u=http://en.wikipedia.org/wiki/Bullying&prev=/search%3Fq%3Dbullying%26biw%3D1366%26bih%3D643>

Βλέπουν εικαστικά έργα που έχουν αναρτηθεί στις παραπάνω σελίδες από μαθητές που έλαβαν μέρος σε διαγωνισμό. Εκφράζουν και αυτοί εικαστικά την αντίδρασή τους στο φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού, λαμβάνοντας και μέρος στο διαγωνισμό για το logo της σελίδας.

Αφού , παίρνουν τις πληροφορίες παρακολουθούν και απόσπασμα της ταινίας Oliver Twist, όπου σε αυτό φαίνεται το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού.

αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του προγράμματος ουσιαστικά γίνεται με την ανάγνωση αποσπασμάτων από τα συγγράμματα που αναφέρθηκαν και την ετοιμασία παρουσίασης του όλου project, στις 28/05/2014, στην αίθουσα του Δήμου Θεσσαλονίκης, πολιτιστικό τμήμα, (υπεύθυνος οργάνωσης κ. Γιάννης Τοπούλογλου, Συντονιστής του Προγράμματος Αγωγής Υγείας), όπως και η προετοιμασία για την συμμετοχή στην επιμορφωτική ημερίδα της 7^{ης} Εκπαιδευτικής Περιφέρειας με θέμα, **Ενδοσχολική βία: Καλές πρακτικές πρόληψης και αντιμετώπισης**, στις 16/06/2014

αποτελέσματα

Το πρόγραμμα σε γενικές γραμμές κύλησε ομαλά και επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί. Τα παιδιά εργάστηκαν με θετική διάθεση και ενδιαφέρον. Τους ενθουσίασαν κυρίως τα γυρίσματα της ταινίας στην παραλία της Θεσσαλονίκης. Ήταν πρωτόγνωρη εμπειρία γι' αυτούς και εξέφρασαν την επιθυμία να συνεχίσουμε την ταινία. Επίσης η ενασχόληση με το θέμα και η ευαισθητοποίησή τους σε σχέση με τις Ευρωπαϊκές Αξίες ήταν εξαιρετικά εμφανής, ειδικά με τον διδακτικό τρόπο μέσω αισθητικής εμπειρίας που ακολουθήθηκε. Δεν υπήρχαν προβλήματα πειθαρχίας. Για την ολοκλήρωση του προγράμματος χρειάστηκαν πολλές διδακτικές ώρες καθώς εγώ μπαίνω στη συγκεκριμένη τάξη μία ώρα την εβδομάδα. Αυτό ήταν και η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετώπισα. Παρόλα αυτά η σκέψη η μια εργασία να γίνει με ηλεκτρονική επικοινωνία και κάποιες ώρες να γίνουν με συνδιδασκαλία με την εκπαιδευτικό της Αισθητικής Αγωγής απέδωσαν στο να βγει σε πέρας το πρόγραμμα. Επίσης αφιερώθηκαν αρκετές ώρες εκτός ωραρίου για τα γυρίσματα της ταινίας.

προστιθέμενη αξία

Κατά τη διάρκεια της ενασχόλησής μας με την εργασία, τα παιδιά γνώρισαν τα ευρωπαϊκά κράτη και τις χώρες της Ε.Ε., περιηγήθηκαν στην ιστοσελίδα της Ε.Ε. και ήρθαν σε επαφή με ένα πληροφοριακό περιβάλλον που μπορεί να τους χρησιμεύσει στο μέλλον αντλώντας έγκυρες πληροφορίες. Συνειδητοποίησαν ότι είναι οι πολίτες μιας μεγάλης οικογένειας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με δικαιώματα και υποχρεώσεις. Επίσης ήρθαν σε επαφή με μέρος της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και του τρόπου με τον οποίο αυτή εφαρμόζεται. Έμαθαν ότι όλες οι αποφάσεις, που λαμβάνονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, επηρεάζουν και αφορούν όλα τα κράτη της Ένωσης.

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Μέγα, Γ. (2002). Οι τέχνες ως μέσο αποτελεσματικής μάθησης: το παράδειγμα του Γλωσσικού μαθήματος

Κόκκος και συνεργάτες(2011). Εκπαίδευση μέσα από τις τέχνες. Μεταίχμιο
Αθήνα
Πολέμη Τοδούλου, Μ, Η Συστημική Προσέγγιση- Κλειδί για ένα Νέο Εκπαιδευτικό
Σχεδιασμό. Μετάλογος, Τεύχος 18, Δεκ.2010
Ματσαγγούρας, Η. (1999). Η σχολική τάξη. Αθήνα: Γρηγόρης.
Ματσαγγούρας, Η. (2004). Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση. Αθήνα
Γρηγόρης.
Τζάνη, Μ. (2004). Η διαθεματικότητα στο ολοήμερο πιλοτικό σχολείο. Αθήνα.
Βασιλείου, Γ.» ο Άνθρωπος ως σύστημα», Σύγχρονα θέματα Παιδοψυχιατρικής, Α,
Καστανιώτης

Ξένη Βιβλιογραφία

Piaget Jean, Ψυχολογία και Παιδαγωγική, μετάφραση Τάσου Ανθουλιά, Αθήνα 1986
Mindel Amold, «Μέσα από τη φωτιά», (Μετασχηματισμός μεγάλων ομάδων,
αξιοποιώντας τις συγκρούσεις και τη διαφορετικότητα) εκδ. Γραφές, Αθήνα.
Perkins D.(1994) The Intelligent Eye: Learning to think by Looking at Art
Fower,Ch.(1996). Strong Arts, Strong Schools. Oxford University Press
Eisner,E (2002), The Arts and the Creation of Mind.Yale UniversityPress, New
Haven and London
Dewey,J(1934).Art as experience. New York :Minton Balch

Πηγές από το διαδίκτυο

<http://www.antibullying.eu/el>
<http://www.e-abc.eu/gr/>
<http://www.pzartfulthinking.org/routines.php>
http://www.pz.gse.harvard.edu/visible_thinking.php
<http://www.pdeamth.gr/paratiritiriovias/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

δράση 1η

Υπεύθυνη προγράμματος: Κασσανδρή Τσίτσου, εκπαιδευτικός

Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνική Πολιτική Αγωγή

Project: “European Principles, Anti-Bullying”

“Ευρωπαϊκές αξίες, αξιώματα, στοιχεία, Anti-Bullying”

Θέμα: Η αξία των ομάδων για τα άτομα και για την ίδια την κοινωνία.

Η παρατήρηση έργων Τέχνης είναι σημαντική διεργασία μάθησης.

Μορφή Διδακτικού σχεδιασμού, 10-15 λεπτών

Εκπαιδευτική τεχνική: Artful Thinking , Project Zero (Πανεπιστήμιο Harvard)

Ρουτίνα στοχασμού

I used to Think... Now I think...

Χρησιμοποίησα για να σκεφτώ ..., αλλά τώρα νομίζω ... Μια ρουτίνα για τον προβληματισμό σχετικά με το πώς και γιατί η σκέψη μας έχει αλλάξει.

- Παρατηρήστε τα έργα τέχνης.
- Υπενθυμίστε στους εταίρους σας το θέμα που θέλετε να εξετάσετε. Είναι η μονάδα που μελετάτε. Γράψτε μια απάντηση σε post it χρησιμοποιώντας τις παρακάτω φράσεις και τοποθετήστε στον πίνακα καταγραφής ιδεών αφού ανακοινώσετε:
- Χρησιμοποίησα για να σκεφτώ ...
- Αλλά τώρα, νομίζω ...

έργα τέχνης

ZIPPYRUGBY το ράγκμπι παίρνει το φταίξιμο

Δεύτερη Γραμμή Σε ...

<http://www.zippyrugby.co>

Miki de Goodaboom

<http://www.artmajeur.com/en/artist/goodaboom/collection/sport-paintings/1234501/artwork/team-work-1/3236913>

<http://playapaintings.blogspot.gr/p/team-building.html>

<http://galleryhip.com/steve-zissou-art.html>

<http://ematusov.soe.udel.edu/jano>

http://paintingandframe.com/prints/andre_kohn_teamwork-17937.html

όνομα:.....

όνομα ομάδας:.....

δράση 2^η

Κινηματογραφική γραφή - σενάριο

Θέμα: «Αλληλεπίδραση ομάδα, κοινωνία, περιβάλλον, bullying »

Ταινία Μικρού Μήκους

Α. Προσδιόρισε τα παρακάτω πριν αρχίσεις να πλέκεις το μύθο:

Πρόσωπα Δρώντα

Αφηγητής:

Σκιώδεις Παρουσίες

Χρόνος

Τόπος

Εσωτερικές Συγκρούσεις

Εξωτερικές Συγκρούσεις

Πλοκή

Προσδιόρισε:

1. Αρχή , Μέση Τέλος
2. Τέλος, Αρχή, Μέση, Τέλος

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

διάλογοι 1^{ης} σκηνής

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

πλάνα 1^{ης} σκηνής

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Δώσε τα πλάνα στην ομάδα για τους οπτικούς χάρτες

Όνομα:

Ομάδα έργου:

δράση 4η

Project: “European Principles, Anti-Bullying”
“Ευρωπαϊκές αξίες, αξιώματα, στοιχεία, Anti-Bullying”
Υπεύθυνη προγράμματος: Κασσανδρή Τσίτσου

Θέματα αξιοποίησης της ομάδας

βιωματικό

γνωριμία- ενίσχυση της ομαδικότητας

Λέω το όνομά μου:

Ο καθένας λέει το όνομά του μόνο με τα φωνήεντα (συστήνεται) και μετά με τα σύμφωνα .

Χάρτης Προσδοκιών

Όλοι στον κύκλο. Όποιος θέλει έρχεται στο κέντρο του κύκλου λέει το όνομά του κι εκφράζει την κυριότερη Προσδοκία του από το πρόγραμμα: **“European Principles, Anti-Bullying”**. Αφού πει την προσδοκία του παραμένει στη μέση του κύκλου και οι υπόλοιποι τοποθετούνται στο χώρο, κοντά του ή μακριά του ανάλογα με το πόσο πολύ συμφωνούν ή διαφωνούν με την προσδοκία που ειπώθηκε. Όσο πιο πολύ συμφωνεί κάποιος τόσο πιο κοντά στέκεται και το αντίθετο. Τοποθετούνται όλοι και παρατηρούμε το «Χάρτη Προσδοκιών» της ομάδας μας. Επαναλαμβάνεται η ίδια διαδικασία μέχρι να ακουστούν όλες οι προσδοκίες.

Μεταφέρω το μήνυμα:

Οι συμμετέχοντες γράφουν σε χαρτί το όνομά τους. Μόλις η συντονίστρια δώσει το σήμα, οι συμμετέχοντες κινούνται ελεύθερα στο χώρο και όταν συναντάνε κάποιον του δίνουν το χαρτί με το όνομά τους και λένε τρεις πληροφορίες για τον εαυτό τους. Στο τέλος ο καθένας θα μιλήσει για αυτόν του οποίου το όνομα κρατάει.

αλυσίδα γνωριμίας:

Παρουσιάζει κάποιος τον εαυτό του και κάποιος άλλος που έχει κάτι κοινό τοποθετείται στο χώρο πολύ κοντά του και προσθέτει και δικά του στοιχεία για να παρουσιαστεί. Όλα τα μέλη με τη σειρά «κολλάνε» στην αλυσίδα.

μίμηση κίνησης σε κύκλο:

Οι συμμετέχοντες κάθονται σε κύκλο. Ένας εξ αυτών κάνει μία κίνηση την οποία μιμείται η υπόλοιπη ομάδα, το ένα μέλος μετά το άλλο. Μετά ένα επόμενο μέλος κάνει μια διαφορετική κίνηση την οποία αντιγράφει η ομάδα με τον ίδιο τρόπο, κλπ .

Συνέντευξη: Δίδεται στους μαθητές το ερωτηματολόγιο

συνέντευξη

Παίρνεις συνέντευξη από τον διπλανό σου. Καταγράφεις τις απαντήσεις του ώστε να τον παρουσιάσεις στην ομάδα.

ερωτήσεις

Όνομα: (ποια είναι η ιστορία που έχει το όνομά σου, τι σημαίνει, γιατί σε ονόμασαν έτσι;)

.....
.....
.....

Τόπος Καταγωγής: (Ποιο είναι το χωριό σου, πού βρίσκεται, πώς είναι;)

.....
.....
.....
.....
.....

Ιδιότητα: (σπουδές)

.....
.....

Ελεύθερος χρόνος και ενδιαφέροντα:

.....
.....
.....
.....
.....

Ο καθένας αναφέρει τα στοιχεία συνέντευξης του άλλου στον κύκλο.

“Bingo!”

Καθένας κρατάει από μία κάρτα και ένα στυλό. Με το σύνθημα του συντονιστή προσπαθούν να βρουν άτομα που να τους πουν ΝΑΙ στις δηλώσεις που αναγράφονται στις κάρτες τους. Μόλις πει κάποιος ΝΑΙ τότε συμπληρώνουν το όνομά του στο αντίστοιχο κουτάκι και συνεχίζουν την αναζήτηση. Όποιος κατορθώσει να συμπληρώσει πρώτος μία κάθετη ή οριζόντια στήλη με ονόματα τότε φωνάζει “BINGO!” και κερδίζει!

Δίνονται Κάρτες Παιχνιδιού.

Χάρτης Προσδοκιών

Οι περισσότεροι έχουν τις ίδιες προσδοκίες

Παίρνοντας συνέντευξη ...

δράση 5η

Υπεύθυνη προγράμματος: Κασσανδρή Τσίτσου, εκπαιδευτικός

Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνική Πολιτική Αγωγή

Project: “European Principles, Anti-Bullying”

“Ευρωπαϊκές αξίες, αξιώματα, στοιχεία, Anti-Bullying”

Θέμα : Αλληλεπίδραση του ατόμου με το Περιβάλλον

Ανθρώπινα Δικαιώματα

Ενίσχυση Ομαδικότητας

Η παρατήρηση έργων Τέχνης είναι σημαντική διεργασία μάθησης.

Μορφή Διδακτικού σχεδιασμού, 10-15 λεπτών

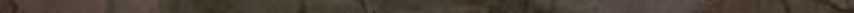
Εκπαιδευτική τεχνική: Artful Thinking , Project Zero (Πανεπιστήμιο Harvard)

Ρουτίνα στοχασμού

Ψάχνουμε: TEN TIMES TWO

Μια ρουτίνα για την παρατήρηση και περιγραφή

1. Κοιτάζτε την εικόνα ήσυχα για τουλάχιστον 30 δευτερόλεπτα. Αφήστε το βλέμμα σας να περιπλανηθεί.
2. Κάνετε μια λίστα με 10 λέξεις ή φράσεις για κάθε εικόνα.
3. Επαναλάβετε τα βήματα 1 & 2 αφού διαβάσετε το χάρτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής ένωσης. Κοιτάζτε την εικόνα και προσπαθήστε να απαριθμήσετε 10 περισσότερες λέξεις ή φράσεις στη λίστα σας.

[illegible]

Die in Eigenhändiger Unterschrift
 O. Dierkes

Die in Eigenhändiger Unterschrift
 O. Dierkes

Die in Eigenhändiger Unterschrift
 O. Dierkes

Exportland, Türkei

1. Η εργασία μπορεί να γίνει ατομικά ή σε ζευγάρια.
2. Ολοκληρώσετε την εργασία και αποστείλετέ την στον υπεύθυνο εκπαιδευτικό του προγράμματος.

3. Ακολουθεί η ανακοίνωση της εργασίας και ανατροφόδοτηση στην ολομέλεια της τάξης.

Teamwork

Bjorn Sjogren
San Antonio, TX - United States

We're All in This...

Pharris Art NJ - United States

friend

Lanie Chee

Courage 1

Lanjee Chee

In the Huddle Kristye Addison Dudley

The Construction Workers
 Leger, Fernand (1881-1955) © ARS, NY

Team on Monday
Picasso

.....

.....

.....

Ατομική εργασία- όνομα:

Ομαδική εργασία – εταίροι:

δράση 6^η

Project: “European Principles, Anti-Bullying”

“Ευρωπαϊκές αξίες, αξιώματα, στοιχεία, Anti-Bullying”

Θέμα: ‘ Διαβάζοντας την Ευρώπη, Θησαυροί Χαρτών ’

ρουτίνα στοχασμού

σκεφτείτε / παζλ / ανακαλύψτε

Μια ρουτίνα που θέτει τις βάσεις για βαθύτερη έρευνα.

1. Τι νομίζεις ότι ξέρεις για αυτό το έργο τέχνης ή το θέμα;
2. Τι ερωτήσεις ή παζλ έχετε;
3. Τι σημαίνουν το έργο τέχνης ή το θέμα που σας κάνουν να θέλετε να εξερευνήσετε;

Δημιουργός: Gutiérrez, Sancho Τίτλος: Παγκόσμιος Χάρτης Μέγεθος: 4 fol
κολλημένα σε λινό

Διαστάσεις: 336 x 106 εκατοστά

Βιβλιοθήκη: Österreichische Nationalbibliothek

Shelfnumber: Χάρτης Department: KI 99.416

Προέλευση: Charles V

Τύπος εγγράφου: Χειρόγραφο

Θέμα: Γεωγραφία

- Δημιουργός: Πτολεμαίος Κλαύδιος (Κλαύδιος Πτολεμαίος Αλεξανδρινός)
- Τίτλος: Cosmographie octavvs et vltimvs
- Τόπος: Ulm Εκδότης: Leonardus Hol Διαστάσεις: 440 x 554 χιλιοστά
- Βιβλιοθήκη: Kansalliskirjasto Shelfnumber: H AE Nordenskiold Collection, N.Ink.5

Δημιουργός: άγνωστος
 Τίτλος: Παγκόσμιος χάρτης
 Θέμα: Το 1ο Αρμενίων δημοσιευμένο χάρτη, 1695
 Τόπος: Amsterdam Library: Εθνική Βιβλιοθήκη της Αρμενίας
 Θέμα: Γεωγραφία

Piri Reis, Χάρτης της Ευρώπης και της Μεσογείου, τέλος 16ου αιώνα.
Piri Reis, απόσπασμα χάρτη της Μεσογείου

Ομάδες εργασίας

1. Κρατήστε μια ορατή καταγραφή των ιδεών σας. Εργαστείτε σε μια ομάδα και μοιραστείτε μερικές από τις σκέψεις σας ώστε να συλλεχθεί ένας ευρύς κατάλογος ιδεών για το έργο ή το θέμα σε χαρτί γραφήματος. Γράψτε τις επιμέρους απαντήσεις σας και ιδέες, σχετικά, με post-it (διάγραμμα Venn) σημειώσεις και στη συνέχεια να τα προσθέσετε σε μια λίστα τάξης των ιδεών.

διάγραμμα Venn

Οι μαθητές τοποθετούν τις ιδέες, ερωτήσεις της ομάδας τους
στο χάρτη ιδεών της τάξης τους

Θέμα: ‘Διαβάζοντας την Ευρώπη, κρυμμένα λογοτεχνικά διαμάντια από τις Εθνικές Βιβλιοθήκες της Ευρώπης ’

ρουτίνα στοχασμού:

Σύνδεση /Επέκταση /Πρόκληση

thinking routine : Connect / Extend / Challenge

Περιηγήσου στην παρακάτω σελίδα και δες το βίντεο.

<http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/virtual/reading-europe>

Υπότιτλοι, κλειδιά: Φιλοσοφία, Επιστήμες, Γλώσσες , Γεωγραφία, Εθνικότητες, Ιστορία, Λογοτεχνία, Θρύλοι, σπάνια βιβλία , χειρόγραφα, ξύλα- εκτυπώσεις, ανακαλύψεις, αρχιτεκτονική

1. Σύνδεση:

Πώς οι ιδέες και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται συνδέονται με αυτό που ήδη ξέρεις σε σχέση με την ανακάλυψη της τυπογραφίας από τον Γουτεμβέργιο και την εξέλιξη της τυπογραφίας τον 15^ο αιώνα.

2. Επέκταση:

Ποιες νέες ιδέες έχεις μέσα από το video και ποιες ιδέες έσπρωξαν τη σκέψη σου σε νέες κατευθύνσεις και ποιες είναι αυτές;

3. Πρόκληση:

Ποια ερωτήματα έχετε τώρα και σας προκαλούν να εξερευνήσετε περισσότερο;

Απάντησε στο φύλλο εργασίας παρακάτω:

Σύνδεση μεταξύ νέων ιδεών και προηγούμενης γνώσης, νέα ερωτήματα.

Απαντήσεις:

1.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

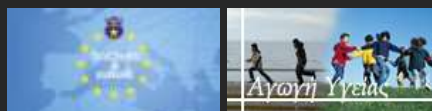
.....

.....

Όνομα:

δράση 7η

Project: “European Principles, Anti-Bullying”
 “Ευρωπαϊκές αξίες, αξιώματα, στοιχεία, Anti-Bullying”

Υπεύθυνη προγράμματος: Κασσανδρή Τσίτσου

Μορφή διδακτικού σχεδιασμού διάρκειας 1-2 διδακτικές ώρες

μαθησιακοί στόχοι – παιδαγωγικές μαθησιακές μεθοδολογίες

Να μπορούν οι μαθητές μέσα από την παιδαγωγική , μαθησιακή μεθοδολογία, **Visible Thinking** να αναπτύξουν προσεγμένες ερμηνείες, ενθαρρύνοντάς τους να τεκμηριώσουν. Οι μαθητές μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τις αξιώσεις αλήθειας και να διερευνούν στρατηγικές για την αποκάλυψη της αλήθειας.

Εκπαιδευτική τεχνική: Visible Thinking , Project Zero (Πανεπιστήμιο Harvard)

ρουτίνα στοχασμού:

Αξίωση / Υποστήριξη / ερώτηση

Μια ρουτίνα για τη διευκρίνιση των αξιώσεων της αλήθειας

ερωτήματα

1. Κάντε ένα αίτημα για το θέμα	->	Αξίωση: Μια εξήγηση ή ερμηνεία για κάποια πτυχή του θέματος.
2. Προσδιορίστε την υποστήριξη για την αξίωσή σας.	->	Υποστήριξη: Πράγματα που βλέπετε, που αισθάνεστε, και που ξέρετε ότι υποστηρίζουν την αξίωσή σας.
3. Κάντε μια ερώτηση που σχετίζεται με την αξίωσή σας	->	Ερώτηση: Αυτό που δεν εξηγείται; Ποιοι νέοι λόγοι έχουν εγείρει αξίωση σας;

- Περιηγηθείτε στις παρακάτω ιστοσελίδες,
διαβάστε τους αντίστοιχους ορισμούς

και ενημερωθείτε για τις δράσεις σχετικά με το θέμα .

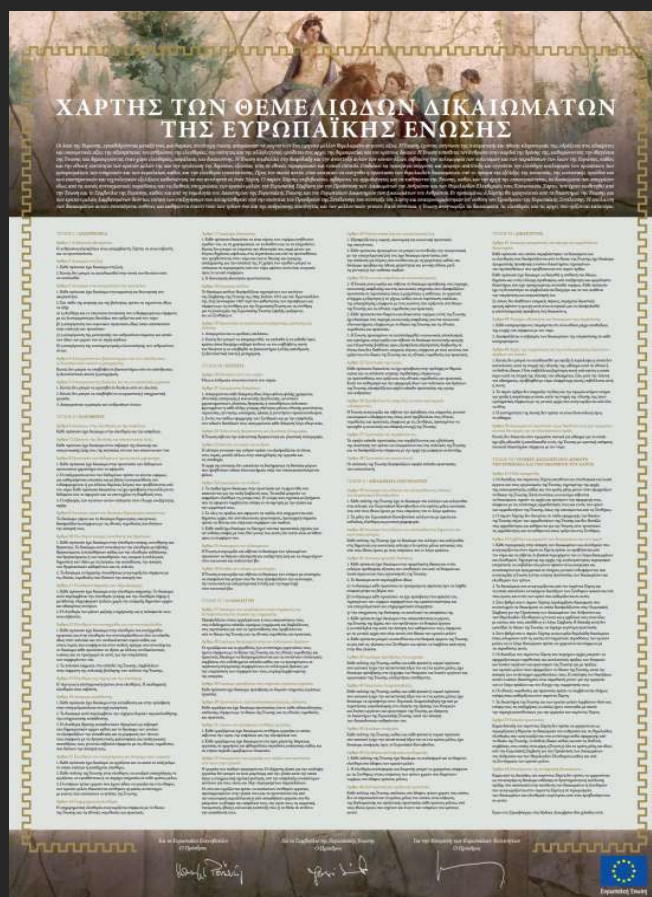

➤ <http://www.e-abc.eu/gr/>

<http://paratiritirio.minedu.gov.gr/>
<http://translate.google.gr/translate?hl=el&sl=en&u=http://en.wikipedia.org/wiki/Bullying&prev=/search%3Fq%3Dbullying%26biw%3D1366%26bih%3D643>

οδηγίες:

- Διαβάστε το παρακάτω κείμενο.
- Πώς συνδέεται με την κάρτα των ανθρώπινων δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής ένωσης; (προφορική επεξεργασία)
- Παρατηρήστε την εικόνα και γράψτε τις σκέψεις σας και τα πιστεύω σας.
- Γράψτε μια ερώτηση που γεννήθηκε εκ νέου σε σχέση με το θέμα σε post it και τοποθετήστε το στο διάγραμμα του Venn.

Σχολικός εκφοβισμός – Ορισμός

αποσπάσματα της σελίδας

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού μελετήθηκε για πρώτη φορά το 1978 στη Νορβηγία και 9 χρόνια μετά, το 1987, σε πολλά επιστημονικά περιοδικά εμφανίζεται ο σχετικός όρος «εκφοβισμός».

Ενώ σαν φαινόμενο επισημαίνεται και καταγράφεται τη δεκαετία του 1970, δεν θα

πρέπει να θεωρηθεί ότι εμφανίζεται και τότε. Εξάλλου αποτελεί μια ακόμη έκφραση της βίαιης συμπεριφοράς η οποία υπάρχει με τη γέννηση του ανθρώπου.

Στο φαινόμενο του εκφοβισμού εμπλέκονται πολλά μέρη

- Το παιδί που δέχεται βία,
- Το παιδί ή ομάδα παιδιών που ασκεί βία,
- Τα παιδιά θεατές,
- Οι εκπαιδευτικοί,
- Οι γονείς

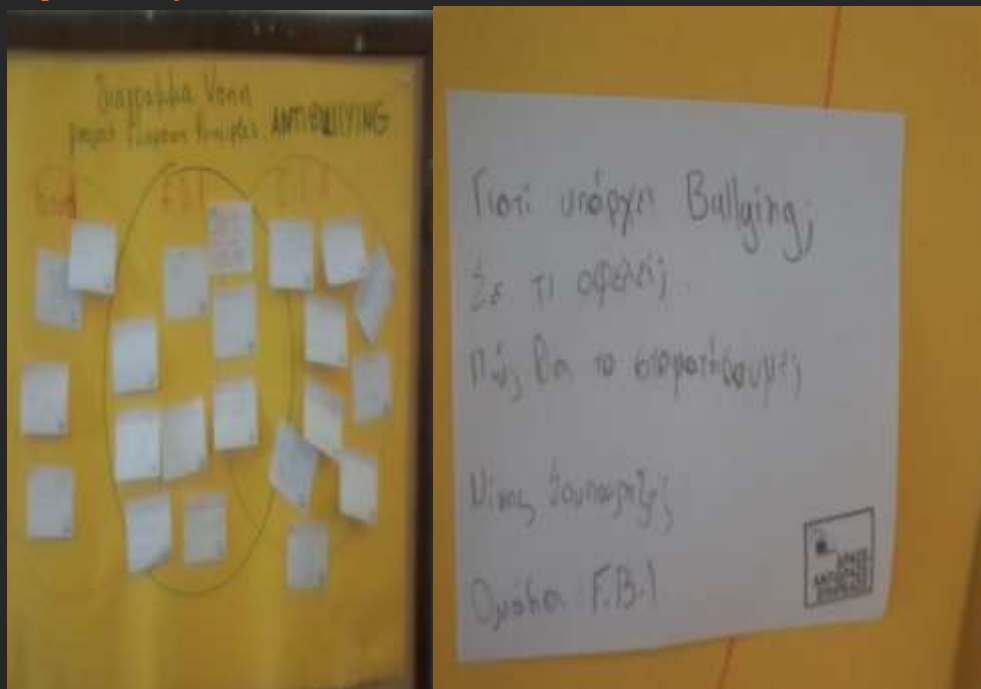
- Στην ουσία αναφέρεται στη βία μεταξύ παιδιών. Στην ιστορία του Ολιβερ Τουίστ - που διαδραματίζεται τον 19ο αιώνα - υπάρχουν πολλά στοιχεία βίας μεταξύ παιδιών τα οποία επιβιώνουν μέχρι σήμερα. Σύμφωνα με τον Olweus σχολική βία και σχολικός εκφοβισμός παρατηρείται όταν ένα παιδί «εκτίθεται, κατ' επανάληψη και σε διάρκεια χρόνου, σε αρνητικές πράξεις από ένα ή περισσότερα άτομα.»

- Μια σημαντική παράμετρος που τίθεται είναι η έννοια της επανάληψης. Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού δεν είναι ένα μεμονωμένο γεγονός. Δεν είναι ένας απλός τυχαίος καβγάς μεταξύ δυο παιδιών στη σχολική αυλή. Επίσης περιλαμβάνει ανισορροπία δύναμης ή εξουσίας μεταξύ του παιδιού που εκφοβίζει και του παιδιού που εκφοβίζεται
- Το αποτέλεσμα αυτής της πράξης είναι η δεύτερη σημαντική παράμετρος. Οι πράξεις σχολικού εκφοβισμού έχουν αποτέλεσμα ή θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα σωματική βλάβη ή συναισθηματικές δυσκολίες (δυσκολίες συμπεριφοράς) πάνω στο παιδί.
- Η τελευταία παράμετρος έχει να κάνει με τις μορφές του σχολικού εκφοβισμού ο οποίος μπορεί να είναι σωματικός, λεκτικός ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή.

Γενικά το εκφοβισμός μπορεί να περιλαμβάνει:

- Άσκηση φυσικής βίας, χτυπήματα, τσιμπήματα, δαγκωνιές, σπρωξίματα.
- Εσκεμμένο ή συχνό αποκλεισμό μαθητών από κοινωνικές δραστηριότητες κοινωνική απομόνωση ή αποκλεισμό.
- Σεξουαλική παρενόχληση.
- Χρησιμοποίηση υβριστικών ή περιπαικτικών εκφράσεων, πειράγματα, παρατσούκλια, κοροϊδία.
- Απειλές και εκβιασμό.
- Υβριστικές ή περιπαικτικές εκφράσεις για τη φυλή, την εθνικότητα, τη θρησκεία, την ταυτότητα αναπηρίας, τη σεξουαλική ταυτότητα του θύματος. Κλοπές ή και Ζημιές στα προσωπικά αντικείμενα του θύματος.

- Επιδιωκόμενη απομάκρυνση των φίλων.
- Διάδοση κακοηθών και ψευδών φημών.
- Ηλεκτρονική παρενόχληση στον κυβερνοχώρο, περιγράφεται ως "η επαναλαμβανόμενη και εκ προθέσεων βλάβη που προκαλείται διαμέσου της χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών, κινητών τηλεφώνων και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών" Το **Cyberbullying** εμφανίζεται συχνότερα σε ιστότοπους όπου συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός εφήβων)
<https://www.youtube.com/watch?v=kr4WxEQHiCE>

Εκφοβισμός ή πείραγμα;

Ο Olweus τονίζει τη διαφορά του εκφοβισμού με το «πείραγμα» στα πλαίσια του παιχνιδιού. Το «πείραγμα» αυτό συνήθως συμβαίνει μεταξύ φίλων και δεν περιλαμβάνει την πρόκληση σωματικού πόνου των άλλων. Αντίθετα το θέμα της παρενόχλησης εμπλέκει άτομα που δεν έχουν φιλικές σχέσεις.

Το «πείραγμα» μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε εκφοβισμό αν συμβαίνει για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα και το σημαντικότερο όταν το παιδί αισθανθεί ότι οι πράξεις των άλλων δεν διέπονται από αστείο και δεν γίνονται μέσα στα όρια του παιχνιδιού.

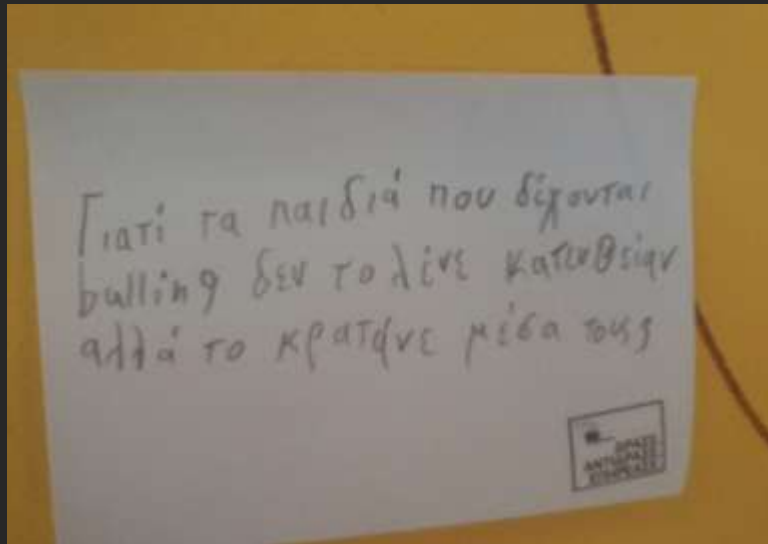
Έχεις κάτι να μας πεις?

Επικοινωνήσε μαζί μας με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

Κάλεσέ μας δωρεάν

Στείλε μας μήνυμα
sos1056@hamogelo.gr

Το παιδί που βιώνει εκφοβισμό

Το παιδί που εκφοβίζει

Τα παιδιά θεατές

- Το παιδί που εκφοβίζει επιλέγει το παιδί που θα εκφοβίσει πολύ συγκεκριμένα και καθόλου τυχαία. Συνήθως θα επιλέξει παιδί που:

Διαφέρει με κάποιον τρόπο από τα υπόλοιπα (είναι από άλλη χώρα, έχει άλλη θρησκεία, φοράει σιδεράκια, γενικά παιδί που διαφέρει από τη μέση εικόνα ενός μαθητή).

Δύσκολα θα βοηθήσει κάποιος (παιδιά μοναχικά που δεν κάνουν εύκολα φίλους) που είναι «λιγότερα» δυνατά.

- Ωστόσο και το παιδί που βιώνει εκφοβισμό γεννά πολλές φορές αντικρουόμενα συναισθήματα. Πολλές φορές γεννά συναισθήματα θυμού προς γονείς, εκπαιδευτικούς και συμμαθητές καθώς είτε δεν του αναγνωρίζουν την αδυναμία του να αντιδράσει είτε θεωρούν ότι αυτό ευθύνεται για τον εκφοβισμό που βιώνει.

Σε γενικές γραμμές πολλά από τα στοιχεία της προσωπικότητας του παιδιού που βιώνει τον εκφοβισμό ευνοούν τη στοχοποίησή τους. Στο σημείο αυτό θα αναφερθεί ότι τα παιδιά που βιώνουν εκφοβισμό παρουσιάζουν κάποια από τα παρακάτω:

αδυναμία επίλυσης προβλημάτων, καταθλιπτικά στοιχεία, συναισθηματικές δυσκολίες, αίσθημα μοναξιάς, χαμηλές σχολικές επιδόσεις και απουσίες, ψυχολογικά / ψυχοσωματικά προβλήματα (πονοκέφαλοι, κοιλιακά άλγη), άγχος, φοβίες, αποφεύγουν τη βλεμματική επαφή

Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο συναισθηματικός κόσμος των παιδιών, ο οποίος στην περίπτωση του σχολικού εκφοβισμού δεν διαφέρει από οποιαδήποτε άλλη μορφή βίας. Τα παιδιά βιώνουν:

θυμό

Για αυτό που τους συμβαίνει, που δεν μπορούν να αντιδράσουν. Ο θυμός συνήθως εκφράζεται σε οικεία αγαπημένα πρόσωπα όπως ο πατέρας, η μητέρα ή ο αδελφός.

ντροπή

Ντρέπονται για αυτό που τους συμβαίνει και θεωρούν ότι όλοι οι συμμαθητές τους, τους θεωρούν δειλούς / δειλές. Έτσι δυσκολεύονται να κάνουν φίλους καθώς θεωρούν εκ προοιμίου ότι κανείς δεν θα τους θέλει για φίλους. Επίσης ντρέπονται να το αποκαλύψουν στους γονείς τους καθώς θα τους «απογοητεύσουν».

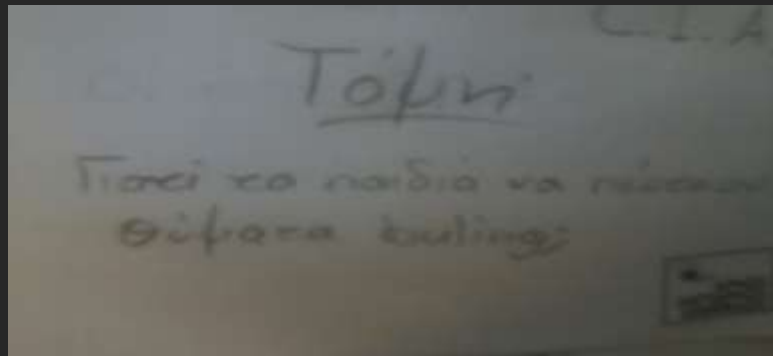
ενοχή

Θεωρούν ότι εκείνοι φταίνε για αυτό που γίνεται, (πχ. «με λένε γυαλάκια -} φοράω γυαλιά -} άρα έχουν δίκιο -} είμαι γυαλάκιας).

φόβο

Ζουν συνεχώς με το συναίσθημα ότι θα τους κοροϊδέψουν, ότι θα γελάσουν μαζί τους.

Ο συνδυασμός του θυμού-φόβου-ντροπής και ενοχής οδηγούν τα παιδιά να μην λένε σε κανένα αυτό που τους συμβαίνει και συνεπώς να μην ζητάνε βοήθεια. Αυτή η συναισθηματική απομόνωση οδηγεί στη γενικότερη απομόνωση των παιδιών.

Στην εκδήλωση του φαινομένου ιδιαίτερο ενδιαφέρον συγκεντρώνει το παιδί (ή ομάδα παιδιών) που εκφοβίζουν το οποίο συχνά γεννά αντιφατικά συναισθήματα. Σε πολλούς ανθρώπους γεννά θυμό και αγανάκτηση ενώ πολλοί αναγνωρίζουν την ανάγκη για στήριξη που έχει αυτό το παιδί.

Πάντα θα πρέπει να θυμόμαστε ότι πίσω από ένα παιδί που εκφοβίζει θα βρεθούν:

- Ανάγκη για κυριαρχία πάνω σε άλλους.
- Αδυναμία ελέγχου παρορμήσεων.
- Μειωμένη ικανότητα αυτοελέγχου.
- Αδυναμία τήρησης κανόνων και ορίων.
- Ασυνήθιστα χαμηλό άγχος.
- Αυτοεικόνα διογκωμένη.
- Έλλειψη αίσθησης του μέτρου.
- Η δημοτικότητα τους βρίσκεται στο μέσο όρο ή κάτω από αυτόν και χαμηλώνει καθώς προσχωρούν στις εκπαιδευτικές βαθμίδες.
- Είναι εχθρικό απέναντι στο περιβάλλον του (ιδιαίτερα σε γονείς και εκπαιδευτικούς).
- Απόλυτη έλλειψη ενσυναίσθησης .
- Είναι δυνατό να περιβάλλονται από άλλους συμμαθητές τους οι οποίοι δεν εκφοβίζουν άμεσα αλλά ενισχύουν το παιδί που εκφοβίζει.

Οι Εταίροι

Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Στη χώρα μας, Βουλγαρία, Εσθονία

Συμβουλές σε παιδί που εκφοβίζεται
Οι γονείς του παιδιού που εκφοβίζεται
Συμβουλές στους γονείς του παιδιού που εκφοβίζεται

Σημείο - κλειδί στην εμφάνιση του φαινομένου αποτελούν τα παιδιά - θεατές. Με την συμπεριφορά τους διευκολύνουν ή λειτουργούν ανασταλτικά στην εμφάνιση του φαινομένου.

Οι αναμενόμενες αντιδράσεις των υπόλοιπων παιδιών είναι:

Να γελάσουν!
Να χαμογελάσουν!

Να αδιαφορήσουν!

Να μιλήσουν στο διπλάνό τους και να σχολιάσουν αυτό που γίνεται είτε θετικά είτε αρνητικά!

Να κοιτούν και να μην κάνουν απολύτως τίποτε!

Οι συγκεκριμένες αντιδράσεις ενισχύουν την συμπεριφορά του παιδιού που ασκεί βία καθώς με το να γελάσουν / χαμογελάσουν οι υπόλοιποι ή να σχολιάσουν το γεγονός έχει επιτύχει να κερδίσει την προσοχή τους.

Στις υπόλοιπες αντιδράσεις αδιαφορία / απραξία είτε δεν δίνει σημασία είτε εντείνει την επιθετική συμπεριφορά προς το παιδί προκειμένου να «κερδίσει» και αυτούς.

Από την άλλη πλευρά οι συγκεκριμένες αντιδράσεις επηρεάζουν σημαντικά το παιδί που δέχεται εκφοβισμό. Το γέλιο, το χαμόγελο, η αδιαφορία και η απραξία ενισχύουν τη μοναξιά του παιδιού και σε ένα δεύτερο επίπεδο την επιβεβαίωση της πράξης του παιδιού που εκφοβίζει και άρα ενισχύει την ενοχή του παιδιού.

Επίσης ο σχολιασμός του γεγονότος ενισχύει με τη σειρά του και την ντροπή που βιώνει το παιδί και τη μοναξιά του.

2.Χάρτης Ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής ένωσης

ΤΙΤΛΟΣ Ι / ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

Άρθρο 1 Ανθρώπινη αξιοπρέπεια

Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται

Άρθρο 3 Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στη σωματική και διανοητική του ακεραιότητα.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ / ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

Άρθρο 6 Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια.

Άρθρο 7 Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και των επικοινωνιών του.

Άρθρο 8 Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.
2. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου, ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από τον νόμο. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συλλεγμένα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους.
3. Ο σεβασμός των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής.

Άρθρο 24 Δικαιώματα του παιδιού

1. Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προστασία και τη φροντίδα που απαιτούνται για την καλή διαβίωσή τους. Τα παιδιά μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Η γνώμη τους σχετικά με ζητήματα που τα αφορούν λαμβάνεται υπόψη σε συνάρτηση με την ηλικία τους την ωριμότητά τους.
2. Σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

3. Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να διατηρεί τακτικά προσωπικές σχέσεις και απ' ευθείας επαφές με τους δύο γονείς του, εκτός εάν τούτο είναι αντίθετο προς το συμφέρον του.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ / ΙΣΟΤΗΤΑ

Άρθρο 20 Ισότητα έναντι του νόμο

Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι έναντι του νόμου.

Άρθρο 21 Απαγόρευση διακρίσεων

1. Απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
2. Εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων τους απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας.

Voices

Short film

6th Elementary School of Kalamaria, Thessaloniki, Greece

6th Grade, 1st Part, 2013-2014

Screenplay, directed, lyrics by Kassadri Tsitsou

Cast: Students of the 6th grade and the class teacher, Fotini Papageorgiou(Elementary School)

Photography: Mennipos Arapis, Andreas Tsatsaias

Editing: Tzannetos Komineas

Sound: Stelios Maronidis

Music composition, piano: Sofia Efthimiadou

Orchestra: Giannis Maronidis(plywood bass),Giorgos Maronidis (clarinet)

The theme's choice and characters of the script was from the students

Special thanks to Vasiliki Giagidou(poster photography), Lilian Leberou (translation), Pelagia Agrafioti(graphic desing), Volunteers Team and Parents

Participations:

- Educational action of the European Delegation of Greece 2014. Original, Innovative, Educational Life-active action entitled «Teachers 4 Europe»

Project by 6th 1 stage of 6th Elementary School of Kalamaria, Thessaloniki :
"European Principles, Anti-Bullying"

-4. Project by 6th 1 stage of 6th Elementary School of Kalamaria, Thessaloniki :
-interaction- group, society, environment, person, bullying

-3. Health Education Program:

"Media - VIDEO ANALFAVITISMOS (NETWORK OF HEALTH EDUCATION TELEVISION)"

MINISTRY OF EDUCATION, LIFELONG LEARNING AND RELIGIOUS - REGIONAL ADDRESS
AND ADDRESS OF EDUCATION CENTRAL MACEDONIA - DIRECTORATE OF PRIMARY EAST
OF THESSALONIKI

- 4th National contest of short films, "A planet a chance "Festival of Short Film Drama.

Host: SINGLE ADMINISTRATION DEPARTMENT OF PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION
ADDRESS OF GUIDANCE ADVISORY AND TRAINING ACTIVITIES
SECTION B' OF HEALTH EDUCATION AND ENVIRONMENTAL EDUCATION

Σκηνές από την ταινία μικρού μήκους ,Voices,

Απαντήσεις στα ερωτήματα 1^ο & 2^ο

1^ο:.....
.....
.....
.....
.....

2^ο:.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Απαντήσεις στα ερωτήματα 1^ο & 2^ο

1^ο:.....
.....
.....
.....
.....
.....

2^ο:.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Απαντήσεις στα ερωτήματα 1^ο & 2^ο

1^ο:.....
.....
.....
.....
.....
.....

2^ο:.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ατομική εργασία
όνομα:

ανατροφοδότηση

ανάγνωση αποσπασμάτων από τα παρακάτω συγγράμματα

